

เทศน์เช้า วันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๒

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

จุดงม้นมีอยู่ในพระไตรปิฎก มันเป็นศีลในศีล ศีล ๒๒๗ ถ้าพระฝ่าฝืนเป็น
อาบัติหมด แต่จุดงม้น ๑๓ ไม่รับภัตตามมา ถือภาชนะเดียว อาสนะเดียวพวกนี้
มันเป็นศีลในศีล คือว่ามันเป็นศีลอยู่ แต่แล้วแต่ความสมัครใจ ถ้าพระองค์ไหนไม่ทำก็ไม่
มีอาบัติ แต่ถ้าใครตั้งใจอธิษฐานเข้าพรรษาถือน้ำจุดงม้นแล้วมันเป็นสังจะ พอมีสังจะปั๊บ พอ
เรารับแล้วมันเสียสังจะ..

“สังจะ” หลวงปู่หล้าบอกว่า “ถ้าเราตั้งสังจะ แล้วเราทำเสียสังจะ..” ท่านปรับ
อาบัติเป็นคุณ-พินิจของหลวงปู่หล้า เราฟังในชีด้อยู่ บอกว่า “ตั้งสังจะแล้วเราทำเสีย
สังจะ เป็นอาบัติปาจิตตีย์” เพราะการโกหก เราพูดจาโกหกเป็นอาบัติปาจิตตีย์ ตั้งสังจะ
เหมือนกับพูดกับตัวเอง ตั้งสังจะไว้ แล้วเราทำตามสังจะไม่ได้ เป็นอาบัติปาจิตตีย์ นี่เป็น
คุณพินิจของหลวงปู่หล้า

แต่ในพระไตรปิฎกไม่มี พอในพระไตรปิฎกไม่มีปั๊บ เขาบอกว่าเราพูดเกิน
ข้อเท็จจริง แต่นี่มันเป็นคุณพินิจของครูบาอาจารย์เราที่ทำความดี แต่ในกฎหมาย ถ้าเรา
ทำความดีเหนือกฎหมาย กฎหมายคือกฎหมายไง แต่เราทำดีกว่านั้นมันไม่เสียหายหรอก
นี่พูดถึงจุดงม้น

ที่ว่ารับได้หรือรับไม่ได้ไง ใช้นี้รับได้ เอาอกเอาใจกันนะ แต่เสียสังจะ

แต่ถ้าลูกศิษย์กรรมฐาน ถ้าเข้าใจกันแล้ว บริษัท ๔ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา
เป็นเจ้าของศาสนา ในเมื่อพระทำคุณงามความดี เราส่งเสริม เราก็ได้บุญกุศลไปด้วย บุญ
กุศลอันนั้นกับสิ่งที่เรามาถวาย มันเป็นวัตถุทาน แต่หัวใจนี้มันมีคุณค่ามากกว่านั้นนะ สิ่ง
นี้ประเสริฐมาก แล้วถ้าคนไม่คิดอย่างนี้แล้วจะเสียใจน้อยใจ เราไม่ได้ของเขา.. ใจเสียใจ
น้อยใจนี่ก็เลวนะ แต่ใจบุญกุศลนั้นความชุ่มชื่นในหัวใจนะ นี่พูดถึงว่าจุดงม้น

เมื่อวานเขามาถามว่า “เขาเป็นคฤหัสถ์ เขาจะปฏิบัติได้ไหม แล้วพอปฏิบัติแล้ว มันมีช่องทางลัดไหม” ช่องทางที่จะเป็นไปไฉน

เราบอกว่า “ความจริงมีหนึ่งเดียว! ความจริงมีหนึ่งเดียว!” องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตั้งแต่ก่อนหน้านี้นั้น มาถึงองค์สมณโคดม แล้วจะต่อไปในอนาคตวงศ์มัน ก็อันเดียวกัน นางวิสาขา อนาถบิณฑิกเศรษฐีก็เหมือนกัน

“ความจริงมีหนึ่งเดียว! ความจริงไม่มีสอง!”

“ไม่มีช่องทางที่จะลัดสั้นไปกว่านี้.. ไม่มี!”

ช่องทางเดียว มีทางหนึ่งเดียวเท่านั้น อริยสัจนี้มีอันเดียว พระศรีอริยเมตไตรยก็มา ตรัสรู้ธรรมอันนี้ อนาคตวงศ์อีก ๑๐ องค์ พระพุทธเจ้าอีก ๑๐ องค์ข้างหน้าก็จะมาตรัสรู้ อันนี้!

“ความจริงมีหนึ่งเดียว! ความจริงไม่มีสองหรือ!”

“ทางอันเอก”

ทางของโลก คูลี ในลัทธิต่างๆ เขาบอกว่า เขาไปติดต่อกับพระเจ้าได้ เขาสืบต่อพระเจ้า เขาสื่อสารกับพระเจ้าได้ นี่พวกเราจะเคารพบูชา นี่ก็เหมือนกัน ใครติดต่อกับโลกจิตวิญญาณได้ คนนั้นจะเป็นผู้วิเศษ แล้วทำไมไม่ติดต่อกับจิตวิญญาณของตัวเอง? จิตวิญญาณของเราละ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปฏิเสธมานะ ปฏิเสธมาทุกๆ อย่างเลย.. ในลัทธิต่างๆ เขาถือพระเจ้า ๑ องค์ ถือพระเจ้าหลายๆ พระองค์ พระพุทธเจ้าปฏิเสธหมดเพราะอะไร เพราะเรานี้เป็นพระเจ้า ตัวเราเองนี่เป็น เพราะจิตเวลาตายไป จิตถ้าสร้างบุญกุศล มันจะไปเกิดเป็นพระอินทร์ เป็นอินทร์ เป็นพรหม.. ใจเรานี้เป็น ใจเราไปเกิดสถานะไหน

พระเจ้าเขามีวาระของเขา สรรพสิ่งในโลกนี้มันเป็นอนิจจังทั้งหมด ใครจะอยู่ในสถานะไหนก็แล้วแต่ เขาอยู่ของเขาชั่วคราว เขาต้องหมดอายุขัยของเขาเป็นธรรมดา

แล้วเราทำคุณงามความดีของเราเนาะ เราจะได้อะไรเนาะ.. เราเป็นพระเจ้าไหม?

เราเป็นพระเจ้า เราเป็นทุกอย่างเลย เราสร้างคุณงามความดีจะเป็นคุณงามความดีของเรา ถ้าเราทำความชั่ว มันจะเป็นบาปอกุศลของเรา เราก็ไปเกิดในนรกอเวจี เราทำเองทั้งนั้นนะ นื่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปฏิบัติเสขทั้งหมด

ย้อนกลับมาในเรื่องการปฏิบัติ “ทางเอก” ทางเอกมีอยู่ทางเดียว ทางคือมรรคโคมรรคอันเอก คุณิ เส้นทางสายใหม่ เมื่อก่อนนะการเดินทางเรือต่างๆ คนเราเทคโนโลยีมันยังไม่เจริญ เส้นทางสายใหม่เป็นเส้นทางที่การค้าติดต่อระหว่างตะวันออกกับตะวันตกนะเดี๋ยวนี้เส้นทางสายใหม่คนมองเป็นเรื่องล้ำสมัยหมดสมัยไปหมดเลย นี่ทางของโลก ทางของโลกเป็นอย่างนั้น แต่ถ้าทางของอริยสัจมันจะมีหนึ่งเดียว มันไม่มีสอง

ถ้าทางของอริยสัจมีหนึ่งเดียว มันทำอย่างไร?

“ศีล สมาธิ ปัญญา”

ถ้ามรรค ๘ แยกมาแล้วมันเป็น “ศีล สมาธิ ปัญญา”

ศีล สมาธิ ปัญญา ถ้าไม่มีสมาธิความเป็นไปนะ.. เราคิดกันเองว่าเราใช้ปัญญาๆ ปัญญาของเรา ปัญญาที่จะแก้ไขกิเลส.. มันเป็นไปได้หรือไม่? มันเป็นปัญญาของกิเลสหมดนะ มันเป็นปัญญาของกิเลสเพราะอะไร? เพราะธรรมชาติของกิเลสมันเห็นแก่ตัว ธรรมชาติของกิเลสมันเข้าข้างตัวเอง ธรรมชาติของกิเลสมันต้องการความสะดวกสบาย ธรรมชาติของกิเลสทั้งนั้นเลย แล้วเราจะต่อสู้กับกิเลสโดยเอาธรรมชาติของกิเลสมาเป็นตัวนำ เราจะต่อสู้กับมันนะ แล้วเราไปอ้อมขอมกับมัน ให้มันเป็นคนชี้นำชีวิตเรา ให้มันเป็นคนชี้นำในการประพฤติปฏิบัติของเรา แล้วเราจะชนะมันได้ไหม? เราชนะมันไม่ได้เลย ถ้าเราไม่ทำความสงบของใจเข้ามาก่อน

ครูบาอาจารย์ของเราทั้งหมดบอกว่า “ต้องทำความสงบของใจเข้ามาก่อน”

ถ้าใครยังทำความสงบของใจเข้ามาไม่ได้ ไม่ต้องมาพูดกันเรื่องภาวนา!

การทำของเรา การใช้ปัญญาของเรา มันเป็นปัญญาตรีกในธรรม มันเป็นปรัชญา เป็นเพื่อตรรกะ เพื่อทำความสุขใจของเรา

ทุกคนถือว่าเป็นชาวพุทธ เราเป็นชาวพุทธทั้งนั้น เราพบพระพุทธศาสนา เวลาเรา มาเพื่อความมั่นคงของชีวิตนะ เราทำบุญกุศลของเราก็เพื่อบุญกุศล เพื่อชีวิตเราจะได้ ราบรื่นต่างๆ อันนี้มันเป็นเรื่องระดับของท่านใช่ไหม แต่ถึงที่สุด เป้าหมายของ พระพุทธศาสนาเรา เห็นไหม พ้นจากทุกข์ได้ มันเหมือนของเรา เป้าหมายของเราคือเรา จะพ้นจากทุกข์ แล้วเราทำไมไม่เข้าสู่เป้าหมายนั้น ถ้าเราจะเข้าสู่เป้าหมายนั้น เป้าหมาย นั้นมันเป็นสิ่งที่มันสุดเอี่ยมสุดต่างๆ ของเรา อันนั้นเราก็พยายามชวนขายของเรา

แต่เราบอกว่า เราจะเปลี่ยนเป้าหมายนั้นให้ตามความพอใจของเราไง เอาความ สะดวกสบาย เอาความลัดสั้น เอาความรู้ความเห็นของเราไง นี่มันไปอ้อมชอมกับกิเลส เพราะธรรมชาติของมัน มันมีกับเราอยู่แล้วนะ

การเกิดมาเป็นมนุษย์ นี่บุญพาเกิด

เหรียญมันมีด้านเดียวไม่ได้หรอก

“บุญพาเกิด” เรามีบุญกุศลของเราพาเราเกิด แต่เหรียญมันมี ๒ ด้าน..

“บุญพาเกิด” หมายถึงว่าการทำบุญกุศลเป็นอามิสขับเคลื่อนเรา

แต่ถ้าไม่มีตัวจิต ไม่มีปฏิสนธิจิตจะมากเกิดเป็นอะไร?

เหรียญอีกด้านหนึ่งคืออวิชา คือความไม่รู้ตัวของมัน โดยธรรมชาติของมัน แล้ว บอกให้จิต ตัวธรรมชาติของเรา เราจะมีนิพพานอยู่แล้ว มีธรรมะอยู่แล้ว.. ไม่ใช่หรอก! ไม่ใช่! เพียงแต่จิตมันไม่เคยตาย จิตมันสามารถที่จะเข้าไปสัมผัสธรรมได้

หลวงตาท่านพูดประจำ “สิ่งที่สัมผัสธรรมได้ คือความรู้สึกรู้ใจของหัวใจของมนุษย์ เท่านั้น”

หนังสือตำราทั้งหมดนะมันเป็นกระดาษเปื้อนหมึก แต่หลวงปู่มันจิตใจท่านเป็น ธรรม ท่านเคารพบูชามาก แม้แต่อักษรแต่ละตัวมันเป็นการสื่อธรรมะได้ ท่านเคารพบูชา แม้ตั้งแต่ตัวอักษรเลขนะ ไม่ใช่เคารพบูชาธรรมะ ตัวอักษรเป็นการสื่อธรรมะ มันเป็นสื่อ เป้าหมายขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าต้องการสิ่งใด ต้องการให้เราค้นคว้าเรื่อง สิ่งใด

แต่เวลาเราเข้าไปศึกษา เราเอาอะไรเข้าไปศึกษาล่ะ?

ก็เอาความเห็น เอาการศึกษาของเราเข้าไปศึกษา

พระพุทธเจ้ามีความปรารถนาอย่างหนึ่ง ก็คือให้ติดต่อกับพระเจ้าในตัวเรา ติดต่อกิจของเรา ติดต่อกิเลสของเรา ติดต่อกความเป็นไปในหัวใจนี้ เข้าไปแสวงหามัน ทำให้สงบเข้าไปก่อน กุหาของจิต อวิชชามันอยู่ในกุหานี้ อยู่ในท่ามกลางหัวอกนี้ ความสุขที่มี สิ่งที่จะปรารถนาความสุขได้มันอยู่ที่กลางหัวอกนี้

เราไปหาครูบาอาจารย์ เราไปฟังเทศน์ฟังธรรม ฟังเทศน์เพื่อให้ท่านชี้เข้ามาที่หัวอกเรานี้ “จากใจดวงหนึ่ง สู่ใจดวงหนึ่ง” ใจของครูบาอาจารย์ ถ้าใจท่านเป็นธรรม ท่านออกมาจากหัวใจของท่าน ท่านพูดออกมาพูดเป็นธรรมนะ แต่ก็พูดออกมาจากหัวใจ ท่านจะสื่อถึงความรู้สึกอันนั้นไง สื่อถึงความรู้สึกอันนั้นที่มันมีคุณธรรม ที่มันมีความเข้าใจของมัน แล้วสื่ออันนั้นออกมา

พอเราไปศึกษามา เราฟังมาแล้วเราก็งงหาเลยนะ มันอยู่ที่ไหน? มันอยู่ในที่ไหน เราก็งงออกไปหา จะติดต่อกับพระเจ้าอีกแล้ว.. พระพุทธเจ้าบอก “ไม่ใช่! พระเจ้าติดต่อกับเรา ติดต่อกับจิตของเรา ติดต่อกับความรู้สึกของเรา ติดต่อกับความรู้สึกของเรา”

นี่ถ้าเข้าไปรู้ไปเห็น ถ้าเรารู้เห็นที่นี้ ในบ้านของเรา เราทำความสะอาดในบ้านของเรา บ้านทุกหลังเขาก็มีเครื่องใช้ไม้สอยเหมือนเราทั้งนั้นนะ รูปลักษณ์มันจะแตกต่างกันบ้าง แต่ปัจจัยเครื่องใช้สอยมันเหมือนกัน ทำความสะอาดเหมือนกัน ทำความสะอาดมาใช้เพื่อประโยชน์ในชีวิตเหมือนกัน หาอยู่หากินเหมือนกัน มันเหมือนกันทั้งนั้นนะ

แต่มันหยาบ มันละเอียด ประณีต แตกต่างกัน จริตนิสัยของคนมันก็แตกต่างกัน

ในการทำความสะอาดของใจเข้ามา เราต้องเข้ามาในครัวของเรา ในที่อยู่อาศัยของเรา เพื่อมาทำความสะอาดในหัวใจของเรา แล้วมันอยู่ที่ไหนล่ะ? ไม่มีใครรู้ ไม่มีใครเห็น ไม่เคยมีใครเคยเห็นใจของตัวเองเลย แต่รู้เรื่องของคนอื่นหมดเลย

วิทยาศาสตร์รู้เรื่องโลกนะ เรื่องจักรวาล รู้หมดเลยนะ แต่เกิดตายมันไม่รู้ แล้วมาจากไหนก็ไม่รู้ โผล่ออกมาจากไหน โผล่ออกมาจากท้องแม่ว่าเกิดจากแม่ ศาสนาบอก

เกิดจากกรรม การกระทำของเราละ พ่อแม่ละ บางคนเขาอยากมีลูกมีเต้ามาก ยิ่งคนมั่งมีศรีสุขอยากมีคนสืบสกุลมาก คนเกิดได้น้อยมากเพราะอะไร? เพราะจิตที่จะเกิดมันต้องมีบุญกุศล ใจจิตทุกซั๊ก ยากๆ อย่างพวกเรานะ ใจปากกั๊ดตีนถีบ โอ้โฮ.. ลูกเป็นพรวนๆ เลยนะ แล้วเกิดมาจากไหน? นี่กรรมมันพาเกิด ถ้ากรรมมันพาเกิด กรรมของเรามันพาเกิด กรรมของเรามันมีแบบนี้

แต่เกิดมาแล้ว มนุษย์สมบัตินี้มีคุณค่ามาก

แล้วการปฏิบัติดีดั่งนั้นๆ ปฏิบัติ..

ความจริงมีหนึ่งเดียวนะ ความจริง อริยสังขมีอันเดียว

“อริยสังข” พระศรีอริยเมตไตรยก็มาตรัสอันนี้ องค์พระสมณโคดมเราก็ตรัสมาอย่างนี้ อนาคตวงศ์ก็จะมาตรัสอย่างนี้ ครูบาอาจารย์ของเราก็เข้าไปรู้อริยสังขมันก็รู้อย่างนี้ ความรู้อย่างนี้ แล้วครูบาอาจารย์เราปฏิบัติเก็บหอมรอมริบ หลวงตาท่านพูดถึงหลวงปู่มั่นประจำ หลวงปู่มั่นท่านเป็นพระอรหันต์ ท่านเทศนาว่าการ เทวดา อินทร์ พรหม ทั้งหมดเลย แต่ความเป็นอยู่ของหลวงปู่มั่นนะเก็บหอมรอมริบนะ ไม่ยอมผิดวินัยแม้แต่เล็กน้อยเลย ทั้งๆ ที่เป็นปาปมุต

ปาปมุต คือพระอรหันต์ไม่มีอาบัติ

คนเป็นอาบัติ เช่นเราทำความผิด ผิดด้วยความพลั้งเผลอ เพราะมีเรา มีตัวตนของเรา เรามีความหลงผิด เราก็ทำผิดของเรา เรามีต้นหาความทะยานอยาก เราฝืนใจเรา เป็นอาบัติหมด

แต่พระอรหันต์ไม่มี พระอรหันต์ไม่มีจิต พระอรหันต์ไม่มีอะไรเลย ความรู้สึกอันนี้มันเป็นธรรมชาติ มันเป็นการเคลื่อนไหวที่ไม่มีเจตนา ไม่มีอะไรในหัวใจนั้นที่จะตั้งใจเจตนาทำอะไรๆ อะไรอีกเลย มันเป็นกิริยาเฉยๆ มันไม่มีอาบัติทั้งสิ้นนะ มันไม่มีสิ่งใด มารตามจิตดวงนี้ไม่เจอ มารตามธรรมชาติอันนี้ไม่เห็น มารตามไม่ได้ แล้วทำไมท่านจะยังต้องเก็บหอมรอมริบอีกล่ะ ทำไมต้องเก็บหอมรอมริบล่ะ?

ท่านบอกว่า “ให้พระผู้ประพฤติปฏิบัติ ให้มีข้อวัตรติดห้วงมั่นไป” ท่านเอาชีวิตท่านเป็นตัวอย่างเหมือนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอนนตีสหัสยาสน์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่เคยนอนหงายเลย นอนสี่เหลี่ยมตลอด นอนแบบเสื่อ นอนแบบราชสีห์ นอนเป็นคติตัวอย่าง หลวงปู่มั่นท่านดำรงชีวิตของท่านนะ

หลวงปู่เจี๊ยะพูดประจำ วันไหนมีอาหารดีๆ นี่ร้องให้เลย “หลวงปู่มั่นไม่ได้เลยฉันของอย่างนี้! หลวงปู่มั่นอยู่แต่ป่าแต่เขา! หลวงปู่มั่นไม่เคยมีความสุขทางโลกเลย!” แต่หลวงปู่มั่นท่านมีความสุขในหัวใจของท่าน

แล้วเราก็จะลัดสั้นๆ กัน ครูบาอาจารย์ทำให้ลัดสั้นไหม? ทางอื่นไม่มีนะ ทางอื่นไม่มี มีแต่เราตั้งใจของเรา

หลวงตาท่านจะบอกประจำว่า “ต้องจริงจัง! ต้องจริงจัง! ต้องมั่นคง! ต้องตั้งสติ! ต้องค้นคว้าหาตัวเราให้เจอ” นี่คือนิวของใจ แล้วไอ้ตัววิชานะ ไอ้เสื่อตัวนั้นมันหมอบอยู่ในคูกาในหัวใจของเรา แล้วเราไม่เคยเจอคูกา ไม่เคยเจอใจของตัวเอง

แล้วเรบอกเราจับเสื่อได้ๆ..

มึงไปคูเสื่อในกรงเว้ย มึงไปคูเสื่อที่สวนสัตว์เขาจับไว้.. ต้องเสียดังคั่นะ

แต่เสื่อในหัวใจเราไม่เคยเห็นนะ ในวิชาในตัวเรา ถ้าทำความเข้าใจเข้ามา มันก็ไม่เห็น แต่ไม่เห็นมันก็ทิ้ง ทิ้งแบบมันมีความสงบมาก ถ้าจิตสงบเข้ามามันจะมีความสุขมาก มันจะมีความสงบของมัน มันจะลึกซึ้งของมัน แล้วถ้ามันออกรู้ออกหาหนี่ง

หลวงตาท่านจะสอนว่า “การขุดคู้หาคิเลส การหาจำเลย การหาผู้ผิดนี้อันหนึ่งนะ” ไม่ใช่ว่าจะฆ่ากิเลสๆ แต่อยู่ไหนไม่เห็นนะ อยู่ไหนก็ไม่รู้ จะฆ่ากิเลสๆ.. แมลงวัน ยุง มันกัดเรานะ เราก็เอามีดฟันหัวเลย จะฆ่าแมลงวันเราก็ตายไปด้วย แล้วกิเลสมันอยู่ไหน? แมลงวัน ยุง มันเกาะนะ เราก็ไล่มันไป นี่กิเลสมันอยู่ที่ใจ ถ้าจิตมันสงบแล้วออกรู้

ถ้าออกรู้ นั่นปัญญามันเกิดตรงนั้น

ถ้าปัญญาเกิดตรงนั้น นั่นนะ วิปัสสนาเกิดตรงนั้น

เขาบอก “สมณะๆ ทำความสงบ ไม่มีความหมาย..”

คนไม่เกิดเป็นคน จะเอาอะไรเป็นคนทำงาน จิตมันไม่เป็นจิตของมัน จิตมันไม่มี
อิสรภาพของมัน จะเอาอะไรทำงาน?

มีหนึ่งเดียว! มีทางเดียว! ทางอื่นไม่มี!

ถ้าทางอื่นมีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนแล้ว ถ้าทางอื่นมีนะ องค์สมเด็จพระ
พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ใครจะมีปัญญาเท่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ใครจะมีวุฒิ
ภาวะเท่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เขาบอกเราแล้ว องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธ
เจ้าจะรู้สัตว์ขันธ์สัตว์ เหมือนพ่อแม่เลย รักลูกมากเลย ถ้ามีของดีทำไมไม่บอกลูก ทำไม
ต้องให้คนอื่นมาบอก องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดานะ เป็นเจ้าของศาสนา
วางศาสนาไว้กับเรา แล้วศาสดาของเราไม่บอก.. ใครมันจะมาบอก

ฉะนั้น มีหนึ่งเดียว ไม่ต้องไปเชื่อใคร

เชื่ออริยสัจ.. พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ นี้สุดยอดแล้ว

ศาสนธรรมคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า.. แต่ใครตีความ?
ใครตีความ?

ตีความเข้าข้างตัวเองทั้งนั้นนะ แต่ถ้าเราไม่ตีความเข้าข้างตัวเองนะ เราทำชื่อเสียง
ถ้าเราชื่อเสียงกับธรรมะ ธรรมะจะชื่อเสียงกับเรา เราไม่ชื่อเสียงกับตัวเราเอง เราไม่
ชื่อเสียงกับธรรมะ เราคดโกง เราตีความเข้าข้างตัวเอง เราบิดเบือน แล้วธรรมะนั้นจะได้
อะไรกับเรา ก็ได้ธรรมะบิดเบือนไป ได้ความบิดเบือนมา ไม่ได้ความเป็นจริงมา

นี้สังฆธรรม สังฆธรรมมีหนึ่งเดียว

เราบอกเขาว่า “ความจริงมีหนึ่งเดียว”

เอวัง